

processen van theaterale betekenisoverdracht onderzocht, kan men in het aangeboden vakkenpakket spreken van een steeds grotere objectivering. Professor Verbeeck: "Met de uitbreiding van het vakkenpakket voor de Bijzondere Licentie zijn we er in geslaagd de focus wat scherper te stellen op het theaterale. Bovendien wordt heel erg gewerkt aan het op elkaar instellen van vakken, zodat zich geen overlappings of lacunes voordoen. De raakvlakken met de literatuur blijven evident. Die willen we niet wegstoppen. De hoofdbedoeling blijft tekstgeïnformeerde mensen af te leveren, een soort teksttechnicus die noties heeft van de theaterwetenschap, noties van de geschiedenis van het theater, van theatersociologie, noties van een tekst en hoe die op een scène werkt."

Onder filologen

In Antwerpen ligt de focus op de opvoering, in Leuven blijft de tekst centraal staan maar hij wordt er op zijn dramatische mogelijkheden onderzocht. Het Gentse programma komt voor het grootste deel uit die literatuurwetenschappelijke hoek. Alleen al de benaming 'Drama en Theater', zoals de nieuwe richting gedoopt werd, laat zich lezen als een academisch compromis tussen filologen en theaterwetenschappers of zoals professor Van Schoor het boude uitdrukt: "Ik ben de enige theaterwetenschapper hier, alle anderen zijn filologen." Uit verschillende richtingen van Letteren en Wijsbegeerte zijn die vakken bijeengebracht waarvan de verschillende docenten zich bereid verklaarden studenten Drama en Theater toe te laten. Het geheel geeft de indruk van een lappendeken. Een centrale bekommernis of een centraliserende gedachte laat er zich niet in onderscheiden. Als mogelijke evolutie ziet professor Van Schoor "een langzame vergroeiing van de werkcolleges naar de cursussen toe." Hij ziet het huidige programma als een tussenfase. "Het grote probleem is dat er niet zo maar programma-aanpassingen mogen doorgevoerd worden of uren toege-

voegd. We moeten ons houden aan de wetgeving en die is niet mals. Bovendien vloeien er steeds meer mensen af dan er bijkomen".

Het RUG-programma tekent de moeilijke (universitaire) ontvoogding van de theaterwetenschap en het onvermijdelijke achterophinken op de praktijk waar de dramatekst als legitiematie van het theateraal gebeuren al lang zijn monopoliepositie verloren heeft.

Een ander facet van de banden met de filologie is dat de bestudering van dramateksten blijft vasthangen aan de afbakening van de taalgroepen. Professor Tindemans betreurt dit: "Als je Shakespeare vandaag opvoert, doe je dat in een taal die vandaag geldig, of althans verstaanbaar is. Zowel de productie- als de receptievoorwaarden waaronder Shakespeare gepresenteerd wordt, zijn die van de actualiteit. Vandaar dat ik in de dramaturgische sector, waar het om concrete dramateksten gaat, de landsgrenzen volstrekt niks ter zake doende vind. Het is ook teleurstellend dat germanisten blijkbaar geen kennis mogen nemen van Scandinavische of Midden-Europese auteurs of dat Tsjechov voor hen verboden terrein is. Aangezien er in fundamentele zin geen ander theater ontstaat wanneer je over de landsgrenzen gaat, zou dit zich moeten weerspiegelen in de bestudering van dramateksten."

Interdisciplinair onderzoek

Aan de VUB is het uitgangspunt in eerste instantie het multidisciplinaire karakter van de podiumkunsten vandaag. De student kan kiezen tussen theater, film of dans. Binnen elk van deze keuzemogelijkheden kan hij opteren voor verschillende varianten die theoretisch, toegepast of managementgericht zijn. Maar in functie van de interesses van de student zijn ook combinaties mogelijk binnen of tussen de keuzemogelijkheden. De bedoeling is interdisciplinair onderzoek te stimuleren. Professor Dina Hellemans: „Ik denk dat elke poging om

een definitie te geven van theaterwetenschap op dit ogenblik onmogelijk is geworden. Wat doe je met danstheater? Wat doe je met performance, wat vervat zit tussen theater en beeldende kunst? Het enige wat we kunnen zeggen is dat we het theater willen zien in zijn ruimste betekenis, ook waar dat leidt tot overlappings met wat traditioneel andere kunsten worden genoemd."

Dit staat diametraal tegenover de bekommernis van professor Tindemans. Volgens hem zijn de verschillende 'uiterlijke vormen' van alle mogelijke theaterale manifestaties terug te voeren tot één gemeenschappelijk draagvlak en precies dat moet het object van de theaterwetenschap uitmaken. Aan de verschillende verschijningsvormen kan men dan op basis van gradueel verschuivende elementen een eigen identiteit toekennen.

Bestaat ook aan de VUB niet het gevaar dat men een massa vakken samen aanbiedt zonder een centrale ruggegraat? Volgens professor Dina Hellemans is de gemeenschappelijke stam niet ver te zoeken. "Ik denk aan een vak als semiotiek dat binnen het theater, de film of de dans van belang is." Belangrijk voor Hellemans is "dat een aantal scheidingslijnen tussen faculteiten zijn opengetrokken, wat nog veel verder zou kunnen gaan dan in de Bijzondere Licentie nu al het geval is." Dat het programmapakket alleen maar steunt op bestaande vakken waarvan het enige kader is dat ze samen aangeboden worden, lijkt haar geen bezwaar. „Ik denk dat dat aansluit bij wat de toekomst gaat brengen. De traditionele opleidingen zijn goed als basis. Maar er zijn steeds meer mensen die zich na hun traditionele opleiding willen specialiseren of die gewoon uit een belangstelling die niet noodzakelijk aansluit bij hun beroepsleven, willen verder studeren. Die mensen kunnen dan bijna *à la carte* een programma samenstellen. De coördinator zorgt er dan voor dat dat programma voldoende uitgebalanceerd is. We mikken dus zeker niet alleen op extra-mogelijkheden in het beroepsleven. We willen niet voorbijgaan aan die mensen die niet bereid

Links:
Dina Hellemans
— Foto: Jan Simoen
Rechts:
Ludo Verbeeck
— Foto Jan Simoen